

LISTY ZALECANYCH ODMIAN ZBÓŻ I RZEPAKU OZIMEGO DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

W dniu 08.02.2005 r. w ŚODR Częstochowa Oddział w Mikołowie odbyło się posiedzenie Śląskiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO), na którym ustanowione zostały Listy Zalecanych Odmian (LZO) zbóż jarych i ozimych oraz rzepaku ozimego do uprawy w woj. śląskim na rok 2006.

Decyzje dotyczące utworzenia LZO oraz włączenia lub wycofania z nich odmian podejmowane są przez dyrektora Stacji Koordynującej PDO w województwie, po wcześniejszym zasięgnięciu opinii członków Zespołu Wojewódzkiego PDO. Warunkiem utworzenia LZO w danym gatunku jest coroczne prowadzenie na terenie danego województwa odpowiedniego zakresu badań i doświadczeń. Warunkiem zamieszczenia odmiany na LZO jest odpowiednia ilość doświadczeń i czas badania: 2 lata w systemie rejestracyjnym i przynajmniej 2 lata w systemie PDO.

Głównym kryterium zamieszczenia odmiany na Liście Zalecanych Odmian jest wysokość i stabilność plonowania w województwie śląskim, ponadto rozważa się także inne cechy odmiany, jak np. odporność na choroby, zimotrwałość w przypadku roślin ozimych, wartość technologiczną, jakość ziarna, przydatność do przemysłu lub do specyficznych warunków gospodarowania.

Celem tworzenia List Zalecanych Odmian jest wskazanie wśród kilkudziesięciu odmian wpisanych do krajowego Rejestru Odmian i Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych Unii Europejskiej takiej odmiany, której uprawa gwarantuje uzyskanie dobrych wyników. LZO kształtować będzie rynek nasienny w województwie.

Odmiany zamieszczone na LZO wykazały w ostatnich latach dużą przydatność do uprawy w warunkach naszego województwa. Uprawa właściwej odmiany ma istotne znaczenie dla efektów ekonomicznych w gospodarstwie rolnym.

Przewodniczący Śląskiego Zespołu PDO inż. Norbert Styrc

Z a s a d y p r o w a d z e n i a d o ś w i a d c z e ń

Doświadczenia z większością gatunków zbóż, z wyjątkiem owsa, oraz z rzepakiem ozimym prowadzone są na dwóch poziomach agrotechnicznych: przeciętnym i intensywnym.

Wyszczególnienie	Poziom przeciętny a1	Poziom intensywny a2
Nawożenie azotowe	Wysokość przeciętna dla danego regionu, w którym prowadzone jest doświadczenie	a1 + 40 kg/ha dla zbóż a1 + 50 kg/ha dla rzepaku oz.
Fungicydy	Nie stosuje się *	Dla zbóż w fazie: 1) pierwszego kolanka 2) kłoszenia Dla rzepaku w fazie:

		1) jesienią 2) wczesnego rozwoju wiosennego 3) kwitnienia
Regulator wzrostu	Nie stosuje się *	Obowiązkowo
Nawożenie dolistne preparatem wieloskładnikowym	Dopuszczalne tylko w razie niekorzystnego przebiegu wegetacji	Obowiązkowe

* Na poziomie o przeciętnej agrotechnice nie stosuje się ochrony przeciw chorobom ani regulatora wzrostu w celu sprawdzenia odporności na choroby i określenia naturalnej wysokości roślin i podatności na wyleganie.

Objaśnienia

Wzorzec – średnia ogólna ze wszystkich badanych odmian w danym roku z jednego poziomu agrotechnicznego. Inna jest wartość wzorca dla poziomu przeciętnego, inna – dla poziomu intensywnego, dlatego nie można na podstawie tekstu obliczyć przyrostu plonu na poziomie intensywnym.

Oceny podawane są w skali 9 stopniowej, w której 9 oznacza ocenę najbardziej korzystną, 5 – ocenę średnią, 1 – ocenę najgorszą.

Oceny mrozoodporności u zbóż można porównywać tylko w obrębie jednego gatunku.

Skróty: HR – Hodowla Roślin

Poniżej prezentujemy Listy Zalecanych Odmian do uprawy w woj. śląskim na rok 2006 dla poszczególnych gatunków zbóż ozimych i rzepaku ozimego wraz z charakterystyką odmian

Spis treści:

	Strony:
1) Pszenica jara	3
2) Jęczmień jary	5
3) Owies	8
4) Pszenica ozima	10
5) Pszenżyto ozime	14
6) Żyto ozime	17
7) Jęczmień ozimy	19
8) Rzepak ozimy	21

Charakterystyka odmian napisana została na podstawie:

- 1) *wyników doświadczeń prowadzonych w ramach Porejestrówego Doświadczalnictwa Odmianowego w woj. śląskim w latach 2002-05,*
- 2) *średnich wyników krajowych z lat 2002-04 zamieszczonych w „Liście Opisowej Odmian” wydanej przez COBORU Słupia Wielka w roku 2005,*
- 3) *„Listy Odmian Roślin Rolniczych” wydanej przez COBORU Słupia Wielka lata: 2000, 2001, 2002, 2003.*

PSZENICA JARA

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Odmiana	Wartość technologiczna
Vinjett	E
Nawra	A
Koksa	A
Żura	A
Bryza	A
Monsun	A

Wartości technologiczne: E – odmiana elitarna, A – odmiany jakościowe

VINJETT – odmiana szwedzka, wyhodowana przez Svalöf Weibull AB, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Hodowcę w Polsce reprezentuje „Danko” HR Choryń Sp. z o.o. Odmiana elitarna (E), o dobrej plenności w skali kraju – średni plon za lata 2002-04 wynosił 101% na przeciętnym i 100 % na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plonowała dość stabilnie, przeważnie poniżej lub na poziomie wzorca; średni plon za lata 2002-04 wynosił 99 % wzorca, średni plon w roku 2005 wynosił 97 % na obydwu poziomach agrotechniki. Odznacza się wysoką odpornością na mączniaka i dość dużą odpornością na rdzę brunatną i żółtą, jest średnio odporna na pozostałe choroby.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim obserwuje się u odm. Vinjett większe niż u pozostałych odmian porażenie przez septoriozę liści oraz w niektórych punktach doświadczalnych większą podatność na choroby kłosów (septoriozę i fuzariozę kłosów).

Rośliny średniego wzrostu wykazały w doświadczeniach w woj. śląskim dużą odporność na wyleganie.

Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. MTZ dość niska, wyrównanie ziarna słabe. Zawartość białka średnia, glutenu – dość duża, jakość glutenu wyrażona indeksem – dobra – 8 w skali 9 stopniowej. Cechuje się dobrą wśród odmian pszenicy jarej wydajnością ogólną mąki - 6 w skali 9 stopniowej. Cechą charakterystyczną jest żółta barwa mąki. Wymagania glebowe oraz odnośnie zakwaszenia gleby – przeciętne.

NAWRA – odmiana wyhodowana przez HR Strzelce Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 1999 r. Odmiana jakościowa (A) o dobrej plenności w skali kraju, wyraźnie lepiej plonuje na Śląsku i w środkowozachodniej części kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 103 % wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim jest jedną z plenniejszych odmian, średni plon za lata 2002-04 wynosił 104% wzorca na niższym i 108% na wyższym poziomie agrotechniki, w roku 2005 poziom plonowania obniżył się do 100% na przeciętnym i 101% na wyższym poziomie agrotechniki.

Zdrowotność zróżnicowana: duża odporność na mączniaka i rdzę brunatną, bardziej podatna na porażenie przez septoriozę liści i fuzariozę kłosów. Odznacza się niskim wzrostem i dużą odpornością na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. Wyróżnia się najwyższą u pszenic jarych MTZ i b. dobrym wyrównaniem ziarna. Zawartość białka średnia, glutenu - dość duża, jakość glutenu wyrażona indeksem - bardzo dobra – 9 w skali 9 stopniowej. Wydajność ogólna mąki przeciętna - 5 w skali 9 stopniowej. Wymagania glebowe dość duże.

KOKSA – odmiana wyhodowana przez HR Strzelce Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Odmiana jakościowa (A) o dobrej plenności w skali kraju, lepiej plonuje we wschodniej, gorzej - w południowozachodniej części kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 98% wzorca na przeciętnym i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plonowała bardzo stabilnie, nieco poniżej lub na poziomie wzorca, średni plon za lata 2002-04 wynosił 97% wzorca na niższym i 98 na wyższym poziomie agrotechniki, w roku 2005 poziom plonowania wynosił 99% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

Odmiana wyróżnia się dobrym poziomem odporności na większość chorób, zwłaszcza wysoką odpornością na mączniaka. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w ciągu kilku lat wykazała wyższą niż u większości odmian odporność na septoriozę liści i septoriozę plew oraz dużą odporność na choroby kłosów. Rośliny dość wysokie o średniej odporności na wyleganie, w doświadczeniach wyleganie występowało rzadko, w niewielkim stopniu. Termin kłoszenia i dojrzewania średni do średniopóźnego. Wyróżnia się wysoką MTZ, dobrym wyrównaniem ziarna oraz bardzo wysoką zawartością białka i glutenu, jakość glutenu wyrażona indeksem – 7 w skali 9 stopniowej. Wydajność ogólna mąki gorsza - 4 w skali 9 stopniowej. Wymagania glebowe przeciętne.

ŻURA – odmiana wyhodowana przez HRR „Nasiona Kobierzyc” Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Odmiana jakościowa (A) o bardzo dobrej plenności w skali kraju, w rejonie północno-wschodnim plonuje przeciętnie. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2002-04 wynosił 101% wzorca na przeciętnym i 105% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W roku 2005 plon wynosił 100 i 102% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach w woj. śląskim odmiana reagowała dość dużym przyrostem plonu przy zastosowaniu intensywnej uprawy. Poziom odporności na większość chorób jest przeciętny, jest bardziej podatna na rdzę brunatną. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim wyróżniła się wysokim stopniem odporności na mączniaka i septoriozę plew, była silniej niż większość odmian porażana przez septoriozę liści, rdzę brunatną i inne choroby kłosów, głównie fuzariozę. Rośliny o średniej do dość dużej wysokości mają dość małą odporność na wyleganie, jednak w doświadczeniach wyleganie występowało rzadko, w niewielkim stopniu. Termin kłoszenia i dojrzewania wczesny. Ziarno odznacza się dość dużą do dużej MTZ i b.dobrym wyrównaniem ziarna. Odmiana jest podatna na porastanie ziarna, jednak w doświadczeniach w woj. śląskim zjawisko to nie wystąpiło. Zawartość białka dość duża do średniej, glutenu – dość duża, a jego jakość wyrażona indeksem dobra – 8 w skali 9 stopniowej. Wydajność ogólna mąki dobra - 6 w skali 9 stopniowej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

BRYZA – odmiana niemiecka, wyhodowana przez Lochow-Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Odmiana o ościstym kłosie, jakościowa (A) o bardzo dobrej i stabilnej plenności w skali kraju - średni plon za lata 2003-04 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 105% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2003-04 w wysokości 104% wzorca, w roku 2005 - 105% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. Odporność na większość chorób przeciętna, jest podatna na porażenie przez mączniaka i bardzo podatna na rdzę brunatną. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim była silniej porażana przez mączniaka, septoriozę liści i rdzę brunatną, za to wykazała dobrą odporność na septoriozę plew i b. dobrą na inne choroby kłosów. Rośliny o wzroście dość niskim do średniego mają dość małą odporność na wyleganie, jednak w

doświadczeniach w woj. śląskim wyleganie występowało rzadko, w niewielkim nasileniu. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. MTZ średnia, wyrównanie ziarna dobre. Zawartość białka średnia. Zawartość glutenu wg COBORU duża, jakość glutenu wyrażona indeksem – dobra – 7 w skali 9 stopniowej. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim zawartość glutenu utrzymuje się na średnim poziomie. Wydajność ogólna mąki gorsza - 4 w skali 9 stopniowej Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

MONSUN – odmiana niemiecka, wyhodowana przez Lochow-Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2004 r. Odmiana jakościowa (A), o bardzo dobrej plenności w skali kraju – obecnie jest najplenniejszą odmianą pszenicy jarej. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 107% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim bierze udział od 2004 r. - średni plon za lata 2004-05 wynosił 102% wzorca na przeciętnym i 111% na intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana plonuje bardzo wysoko i stabilnie przy zastosowaniu intensywnej uprawy, na poziomie o przeciętnej agrotechnice w roku 2005 plonowała znacznie gorzej. Odmiana jest dość podatna na mączniaka, rdzę brunatną, septoriozę plew i fuzariozę kłosów, wykazuje średni poziom odporności na septoriozę plew. Spośród odmian biorących udział w doświadczeniach PDO w woj. śląskim była najsilniej porażana przez mączniaka, w większym stopniu niż inne odmiany – przez septoriozę plew, na poziomie średniej ogólnej – przez septoriozę liści i rdzę brunatną, za to wykazała dobrą odporność na inne choroby kłosów, głównie fuzariozę. Rośliny niskiego wzrostu są dość odporne na wyleganie, jednak w niektórych doświadczeniach w woj. śląskim wyleganie wystąpiło w niewielkim nasileniu, podobnie jak u odmian podatnych na wyleganie. Termin kłoszenia średniowczesny, dojrzewania średni do średniopóźnego. MTZ wysoka, wyrównanie ziarna b.dobre. Zawartość białka i glutenu poniżej średniej, jakość glutenu wyrażona indeksem – b. dobra – 9 w skali 9 stopniowej. Wydajność ogólna mąki przeciętna - 5 w skali 9 stopniowej. Odmiana zalecana do uprawy intensywnej. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

JĘCZMIEN JARY

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Odmiana	Typ odmiany	Ocena wartości browarnej w skali 9 stopniowej	
		wg starej skali w roku 2005	w nowej skali w roku 2006
Orthega	pastewny	x	x
Bryl	pastewny	x	x
Stratus	browarny	6,55	4,15
Philadelphia	browarny	8,05	4,75
Bolina	browarny	8,25	4,75
Blask	browarny	8,00	5,55
Sezam	browarny	8,10	6,45

Od roku 2006 obowiązuje nowa skala bonitacyjna oceny wartości browarnej odmian jęczmienia.

ORTHEGA – odmiana niemiecka, wyhodowana przez Lochow Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 1998 r. Odmiana typu pastewnego o bardzo dobrej plenności w skali kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 103% na obydwu poziomach agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim jest od 1999 r. bardzo wysoko i stabilnie plonującą odmianą. Za lata 2002-04 uzyskała średni plon w wysokości 103% wzorca na niższym i 105% na wyższym poziomie agrotechniki. W roku 2005 nastąpiło obniżenie plonowania do 99% na przeciętnym i do 98% na intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana wyróżnia się dobrą zdrowotnością, szczególnie w odniesieniu do mączniaka, rynchosporiozy i plamistości siatkowej. W niektórych doświadczeniach PDO w woj. śląskim w roku 2004 wystąpiło większe niż u większości odmian porażenie przez rdzę karłową, jednak w niezbyt dużym stopniu. Rośliny raczej niskiego do średniego wzrostu są dość odporne na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania późniejszy. MTZ średnia, wyrównanie ziarna gorsze. Zawartość białka poniżej średniej. Wymagania glebowe średnie, tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna do nieco większej.

BRYL – odmiana wyhodowana przez HR Smolice Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 1998 r. Odmiana typu pastewnego o dobrej plenności w skali kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 100% wzorca na przeciętnym i 99% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana brała udział w latach 2000-02 (średni plon wynosił 101% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki) a ostatnio tylko w 2005 roku – średni plon wynosił 94% wzorca na przeciętnym i 96 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Odmiana odznacza się dość dobrym poziomem zdrowotności, wykazuje większą odporność na mączniaka i plamistość siatkową; jest w większym stopniu podatna na rdzę karłową. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w 2005 roku u odmiany Bryl rdza karłowa wystąpiła w znikomym stopniu, wystąpiło natomiast niewielkie porażenie przez rynchosporiozę.

Rośliny dość wysokie są dość odporne na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania - wczesny. Walorem odmiany jest wysoka MTZ, bardzo dobre wyrównanie ziarna oraz większa od przeciętnej zawartość białka w ziarnie. Wymagania glebowe i tolerancja na zakwaszenie gleby – przeciętne.

STRATUS – odmiana wyhodowana przez HR Strzelce Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 1999 r. Odmiana zaliczana jest do typu browarnego, jednak ma dość niską wartość technologiczną. Charakteryzuje się wieloma korzystnymi cechami, według których można ją uznać jako dobrą odmianę pastewną. Odznacza się bardzo dobrą plennością w skali kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 104% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2002-04 w wysokości 101% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. W roku 2005 plonowanie obniżyło się do 96% i 97% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Odporność na choroby wg COBORU przeciętna. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim wykazała dużą odporność na mączniaka, rdzę karłową, dość dobrą - na rynchosporiozę; była skłonna do porażenia w większym stopniu niż inne odmiany przez plamistość siatkową; poziom porażenia był jednak niewielki. Rośliny w doświadczeniach w woj. śląskim były dość wysokie o dobrej odporności na wyleganie.

Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania – dość wczesny. Walorem odmiany jest ziarno o największej spośród odmian jęczmienia jarego MTZ, cechujące się dobrym wyrównaniem i bardzo wysoką zawartością białka przy zastosowaniu nawożenia odpowiedniego na cele pastewne. Wymagania glebowe średnie, jest mało tolerancyjna na zakwaszenie gleby.

PHILADELPHIA – odmiana niemiecka, wyhodowana przez Lochov Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Odmiana typu browarnego o dobrej do bardzo dobrej wartości technologicznej. Plenność w skali kraju dobra do bardzo dobrej. Średni plon za lata 2002-04 wynosił 103% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2003-05 w wysokości 100% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, jednak plonowała niezbyt stabilnie.

Odnacza się bardzo dobrą zdrowotnością, wykazuje najwyższą u jęczmienia jarego odporność na mączniaka. Jest średnio odporna na plamistość siatkową oraz skłonna do porażenia przez rdzę karłową i rdzę żółtą. W doświadczeniach w woj. śląskim była silniej niż inne odmiany porażana jedynie przez rdzę karłową, lecz w niedużym nasileniu. Rośliny niskiego wzrostu są dość odporne na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania późniejszy. MTZ dość niska, wyrównanie ziarna przeciętne. Zawartość białka dość niska do średniej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

BLASK - odmiana wyhodowana przez HR Smolice Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Odmiana typu browarnego o dobrej do bardzo dobrej wartości technologicznej i dobrej plenności w skali kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 101% wzorca na przeciętnym i 102% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana plonowała dobrze, lecz niezbyt stabilnie. Średni plon za lata 2002-04 wynosił 100% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, w 2005 roku – średni plon wynosił 100% wzorca na przeciętnym i 101 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Zdrowotność odmiany utrzymuje się na średnim poziomie, jest dość podatna na czarną plamistość i plamistość siatkową. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim była silniej niż większość odmian porażana przez rynchosporiozę, wykazała nieco większą skłonność do porażania przez mączniaka; porażenie przez plamistość siatkową było na poziomie średniej ogólnej. Stopień porażenia przez te choroby był jednak niewielki.

Rośliny dość niskie są dość odporne na wyleganie. Termin kłoszenia średni do późniejszego, dojrzewania - średniowczesny. MTZ raczej niższa, wyrównanie ziarna również słabsze. Zawartość białka w ziarnie średnia do niższej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

BOLINA – odmiana niemiecka, wyhodowana przez Nordsaat Saatzeitgesellschaft GmbH, przedstawiciel hodowcy: Saaten Union Polska Sp. z o.o. Wągrowiec, wpisana do Rejestru Odmian w 2004 r. Odmiana typu browarnego o bardzo dobrej wartości technologicznej. Plenność w skali kraju bardzo dobra – jest to obecnie najwyższej plonująca odmiana jęczmienia jarego. Średni plon za lata 2002-04 wynosił 106% wzorca na przeciętnym i 105% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2004-05 w wysokości 103% i 104% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana wg COBORU jest dość podatna na rynchosporiozę, plamistość siatkową i czarną plamistość, jest średnio odporna na rdzę jęczmienia i dość odporna na mączniaka. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana wykazała wysoką odporność na mączniaka,

dość dużą odporność na plamistość siatkową i rdzę karłową, była znacznie silniej niż większość odmian porażana przez rynchosporiozę.

Rośliny niskiego wzrostu mają dość małą odporność na wyleganie, jednak w doświadczeniach w woj. śląskim zjawisko to nie wystąpiło. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. MTZ raczej niska, wyrównanie ziarna przeciętne. Zawartość białka dość niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

SEZAM – odmiana wyhodowana przez HR Szelejewo Sp. z o.o. SHR Modzurów, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Odmiana typu browarnego o bardzo dobrej wartości browarnej. Plenność przeciętna w skali kraju - średni plon za lata 2002-04 wynosił 95% wzorca na przeciętnym i 96% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana uzyskała średni plon za lata 2002-03 w wysokości 98-99 % wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, jednak wysokość plonu na niższym poziomie agrotechniki była zmienna w latach. W roku 2005 plonowała w wysokości 93% oraz 90% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Zdrowotność przeciętna, przy nieco większej podatności na mączniaka. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim wystąpiło porażenie mączniakiem w niewielkim stopniu, w porównaniu do innych odmian na poziomie średniej ogólnej. Rośliny dość wysokie są odporne na wyleganie. Termin kłoszenia średni do późniejszego, dojrzewania – późniejszy. MTZ dość duża, wyrównanie ziarna dobre. Zawartość białka dość duża.

OWIES

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Odmiana	Typ odmiany	Barwa ziarna
Deresz	nizinna	zółta
Rajtar	nizinna	zółta
Flaemingsprofi	nizinna	biała
Polar	nizinna nieoplewiona	zółta
Celer	górska	zółta

DERESZ - odmiana wyhodowana przez „Danko” HR Sp. z o.o. Choryń, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Jest jedną z plenniejszych odmian w kraju – średni plon za lata 2002-04 wynosił 102 % wzorca. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plonuje wysoko i dość stabilnie, średni plon za lata 2002-04 wynosił 104% wzorca, w roku 2005 – 105% wzorca.

Odporność na większość chorób wg COBORU przeciętna, jest dość podatna na rdzę wieńcową i żółtą. Wyniki krajowe wskazują, że wykazuje dobrą odporność na mączniaka i dość dużą odporność na septoriozę liści. Zdrowotność owsa w doświadczeniach PDO w woj. śląskim była dobra, w niektórych doświadczeniach odmiana była silniej niż pozostałe odmiany porażana przez rdzę wieńcową (w niezbyt dużym stopniu) oraz –tylko w 2003 r. - przez helmintosporiozę w średnim stopniu.

Rośliny średniej wysokości są dość podatne na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. MTZ niska, wyrównanie ziarna również słabe. Udział łuski średni – 26,6%; średni plon ziaren bez łuski w kraju wynosi 102 % wzorca. Zawartość białka w ziarnie średnia, tłuszczu – dość mała. Wymagania glebowe i tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętne.

Odmiana przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

RAJTAR - odmiana wyhodowana przez „Danko” HR Sp. z o.o. Choryń, wpisana do Rejestru Odmian w 2004 r. Jest jedną z plenniejszych odmian w kraju – średni plon za lata 2002-04 wynosił 103 % wzorca. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plonowała b. wysoko, średni plon za lata 2004-05 wynosił 108% wzorca. Odznacza się dość dobrym poziomem odporności na rdzę żdźbłową, helmintosporiozę i septoriozę liści, odporność na mączniaka i rdzę wieńcową – przeciętna. Rośliny średniej wysokości są dość odporne na wyleganie, wyjątkowo wyleganie wystąpiło w średnim stopniu w jednym doświadczeniu w woj. śląskim. Termin wiechowania i dojrzewania średni. MTZ średnia lub poniżej średniej, wyrównanie ziarna dość słabe. Udział łuski b.wysoki – 30,3%, średni plon ziaren bez łuski w kraju wynosi 99% wzorca. Zawartość białka w ziarnie średnia, tłuszczu – b. wysoka. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna. Odmiana przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

FLAEMINGSPROFI – odmiana niemiecka, wyhodowana przez Lochow Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Jest jedną z plenniejszych odmian w kraju – średni plon za lata 2002-04 wynosił 102 % wzorca. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim jest najwyżej plonującą odmianą - średni plon za lata 2003-05 wynosił 112% wzorca. Poziom zdrowotności w kraju utrzymuje się na przeciętnym poziomie, odmiana jest dość mało odporna na mączniaka, jednak w doświadczeniach w woj. śląskim choroba ta nie występuje na owsie. Zdrowotność owsa w doświadczeniach PDO w woj. śląskim była dobra, w doświadczeniach, w których choroby wystąpiły odmiana wykazała zadowalającą odporność na helmintosporiozę i rdzę wieńcową, chociaż wyniki krajowe wskazują na skłonność do porażenia przez rdze. Rośliny średniej wysokości mają przeciętną odporność na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny do średniego, dojrzewania - średni. Odmiana cechuje się bardzo wysoką MTZ - najwyższą wśród odmian owsa - i bardzo dobrym wyrównaniem ziarna. Ze względu na bardzo niski udział łuski osiąga najwyższy w kraju średni plon ziaren bez łuski - 106% wzorca. Zawartość białka w ziarnie średnia, tłuszczu – dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna. Odmiana przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

POLAR - odmiana nieoplewiona, wyhodowana przez HR Strzelce Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Ze względu na znikomy udział łuski plonuje niżej od odmian oplewionych o ok. 25-30%. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 68 % wzorca. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2003-05 wynosił 76% wzorca. Odporność na choroby zróżnicowana – dość duża na mączniaka i helmintosporiozę, przeciętna na rdzę wieńcową i septoriozę liści, na rdzę żdźbłową – dość mała. Zdrowotność owsa w woj. śląskim była dobra, w niektórych doświadczeniach odmiana była porażana przez rdzę wieńcową na poziomie średniej ogólnej oraz w 2003 r. przez helmintosporiozę w stopniu nieco większym niż większość odmian. Rośliny średniej wysokości mają dużą odporność na wyleganie. Termin wiechowania średni do późniejszego, dojrzewania - średni. MTZ ze względu na brak łuski bardzo mała, również wyrównanie ziarna bardzo słabe. Udział wynosi ok.4-5% , średni plon ziaren bez łuski w kraju wynosi 90% wzorca. Odznacza się bardzo wysoką zawartością białka i tłuszczu w

ziarnie. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna. Odmiana przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

CELER - odmiana wyhodowana przez Małopolską HR HBP Kraków, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Jest to odmiana zalecana do uprawy w terenach górskich, gdzie dobrze plonuje, w warunkach nizinnych plonuje przeciętnie. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 95 % wzorca. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2002-04 wynosił 99% wzorca, rozpiętość wynosiła od 96 do 104 % wzorca.

Odporność na większość chorób przeciętna, na rdzę wieńcową i żdźbłową – dość duża. Zdrowotność owsa w woj. śląskim była dobra, w niektórych doświadczeniach odmiana była silniej niż większość odmian porażana przez rdzę wieńcową oraz w 2003 r. przez helmintosporiozę na poziomie średnie ogólnej.

Rośliny dość niskie są dość odporne na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania dość wczesny. MTZ duża do bardzo dużej, wyrównanie ziarna dość dobre do dobrego. Udział łuski dość duży – 28,6%, średni plon ziaren bez łuski w kraju wynosi 94% wzorca. Zawartość białka i tłuszczu w ziarnie średnia i powyżej średniej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

PSZENICA OZIMA

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Odmiana	Wartość technologiczna
Sukces	A
Turnia	A
Zyta	A
Rywalka	A
Kris	B
Tonacja	B
Kobra Plus	B
Rapsodia	C

Wartości technologiczne: A – odmiany jakościowe, B – odmiany chlebowe, C – odmiany paszowe.

SUKCES – odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Strzelce, wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Odmiana jakościowa (A), o dobrej plenności w skali kraju - średni plon za lata 2002-04 wynosił 99% wzorca na przeciętnym i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2002-04 plonowała na poziomie 101% wzorca na przeciętnym i 98% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 102% wzorca i 99% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność wg COBORU mała – 2,5 w skali 9 stopniowej. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w czasie surowej zimy w roku 2002/03 wymarzło od 2 do 19 % roślin.

Wyróżnia się ogólnie dość dobrą zdrowotnością, wykazuje wysoki stopień odporności na choroby podsuszkowe. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim była w średnim stopniu

porażona przez mączniaka, w niezbyt dużym stopniu - przez septoriozę liści, w b. małym – przez rdzę brunatną i septoriozę plew. Rośliny średniej wysokości odznaczają się dość dużą odpornością na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania późny.

MTZ dość duża. Ziarno o korzystnych cechach jakościowych: dość duża zawartość białka i glutenu o dobrej do bardzo dobrej jakości.

TURNIA - odmiana wyhodowana przez Małopolską Hodowlę Roślin – SHR Polanowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Odmiana jakościowa (A), o dobrej plenności w skali kraju - średni plon za lata 2002-04 wynosił 101% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2002-04 plonowała na poziomie 101% wzorca na przeciętnym i 106% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 103% wzorca i 105% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Osiągnęła duży przyrost plonu przy zastosowaniu intensywnej uprawy.

Mrozoodporność wg COBORU zbliżona do średniej – 4,5 w skali 9 stopniowej.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w czasie surowej zimy w roku 2002/03 wymarzło od 0 do 8 % roślin.

Poziom zdrowotności poniżej przeciętnej, a odporność na choroby zróżnicowana. Odmiana jest podatna na porażenie przez mączniaka, jest dość podatna na rdzę brunatną i septoriozę liści, wykazuje średnią odporność na septoriozę plew, dość dużą odporność na choroby podstawy źdźbła oraz dużą odporność na fuzariozę kłosów.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim była silniej porażona przez septoriozę liści i mączniaka, w stopniu niewielkim do dość dużego przez rdzę brunatną oraz w b.małym stopniu przez septoriozę plew.

Rośliny wysokie są dość podatne na wyleganie, jednak w woj. śląskim wyleganie wystąpiło w niewielkim stopniu. Termin kłoszenia średni, dojrzewania – dość późny.

Jest dość podatna na porastanie ziarna w kłosie (4 w skali 9 stopniowej), z tego względu nie powinna długo pozostawać w polu po osiągnięciu dojrzałości.

MTZ wysoka. Ziarno o korzystnych cechach jakościowych: średnia zawartość białka i dość duża zawartość glutenu o dobrej do bardzo dobrej jakości.

ZYTA - odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Strzelce, wpisana do Rejestru Odmian w 1999 r. Odmiana jakościowa (A), o dość dobrej plenności w skali kraju - średni plon za lata 2002-04 wynosił 98% wzorca na przeciętnym i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2000-02 wykazywała dużą zmienność plonowania, średni plon za lata 2000-02 wynosił 95% wzorca na niższym i 97% na wyższym poziomie agrotechniki. W roku 2005 plon wynosił 97% i 98% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność mała do b. małej – 2,5 w skali 9 stopniowej. W roku 2003 odmiana brała udział tylko w jednym doświadczeniu w woj. śląskim – podczas surowej zimy przezimowała dość dobrze, nie wystąpiły u niej ubytki w obsadzie.

Wyniki krajowe wskazują na dość wysoki poziom zdrowotności. Odmiana ma dużą odporność na septoriozę liści i na choroby podstawy źdźbła, dość dobrą odporność na septoriozę plew i fuzariozę kłosów, dość dobrą do średniej odporność na rdzę brunatną i źdźbłową. Jest jedynie podatna na porażenie przez mączniaka.

W roku 2005 w doświadczeniach PDO w woj. śląskim była dość silnie porażona przez mączniaka (silniej niż większość odmian) i przez septoriozę liści – na poziomie średniej ogólnej. Rośliny wysokie są dość odporne na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania - dość późny. Ziarno wyróżnia się b. wysoką MTZ, bardzo dobrym

wyrównaniem oraz dużą zawartością białka i glutenu. Indeks glutenu bardzo wysoki - 9 w skali 9 stopniowej, najwyższy u odmian jakościowych. Odporność na porastanie ziarna przeciętna. Wymagania glebowe i względem kultury roli większe, tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

RYWALKA - odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Strzelce, wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Odmiana jakościowa (A), o dobrej plenności w skali kraju - średni plon za lata 2002, 2004 wynosił 101% wzorca na przeciętnym i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Brak danych z roku 2003. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2004-05 średni plon wynosił 98% wzorca na przeciętnym i 99% na wyższym poziomie agrotechniki. Niższe plony dała w Mikołowie, na glebach trochę słabszych.

Mrozoodporność przeciętna – 5 w skali 9 stopniowej.

Odporność na większość chorób przeciętna do dość dobrej; odmiana jest podatna na porażenie przez mączniaka. W doświadczeniach w woj. śląskim odmiana była porażona silnie przez mączniaka, w stopniu średnim do mniejszego przez septoriozę liści, w stopniu niewielkim przez rdzę brunatną i w b.małym stopniu przez septoriozę plew.

Rośliny dość wysokie są dość odporne na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania - dość późny. MTZ dość duża do dużej, wyrównanie ziarna dość dobre. Zawartość białka dość duża, zawartość glutenu duża. Indeks glutenu wysoki - 8 w skali 9 stopniowej.

Odporność na porastanie ziarna dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

KRIS – odmiana wyhodowana w Anglii przez Plant Breeding International Cambridge Ltd., wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest „Piast” HR Łągiwniki Sp. z o.o. Odmiana była zarejestrowana w Polsce jako paszowa (C) z powodu małej zawartości białka w ziarnie, z zaznaczeniem, że przy odpowiedniej agrotechnice może być użytkowana na cele młynarsko-piekarskie (wymaga wtedy dodatkowego nawożenia azotem, zwłaszcza w fazie początku kłoszenia). Obecnie została zakwalifikowana do grupy odmian chlebowych (B). Jest to odmiana o bardzo dobrej plenności w kraju i naszym regionie. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2001-03 uzyskała wyniki w wysokości 107 % wzorca na przeciętnym i 104 % wzorca na wyższym poziomie agrotechniki. W roku 2005 plon wynosił 109% i 106% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność mała – 2,5 w skali 9 stopniowej. Pomimo tego w doświadczeniach PDO w woj. śląskim w czasie surowej zimy w roku 2002/03 wymarzło tylko od 3 do 15 % roślin, średnio z 3 punktów dośw. 10%.

Odmiana odznacza się wysokim poziomem zdrowotności: wykazuje bardzo dużą odporność na rdzę brunatną i żółtą, dość dużą do dużej odporność na mączniaka, septoriozę liści i choroby podstawy źdźbła. Jest dość podatna na septoriozę plew i fuzariozę kłosów.

Wyróżnia się jest bardzo niskim wzrostem roślin - obecnie jest jedną z najniższych odmian - i bardzo dużą odpornością na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania późny. MTZ dość niska, również wyrównanie ziarna słabsze. Odporność na porastanie w kłosach dość duża. Zawartość białka dość niska, glutenu – średnia. Walorem odmiany jest wysoki indeks glutenu, 8 w skali 9 stopniowej, porównywalny do odmian jakościowych. Wymagania glebowe i względem kultury gleby większe.

TONACJA - odmiana wyhodowana przez Hodowlę Roślin Strzelce, wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Odmiana chlebową (B) o bardzo dobrej plenności w skali kraju -

średni plon za lata 2002-04 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plonuje bardzo dobrze i stabilnie; uzyskała średni plon za lata 2002-04 w wysokości 105% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 105% i 104% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Odnacza się dość wysoką u pszenic ozimych mrozoodpornością – 6 w skali 9 stopniowej.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w czasie surowej zimy w roku 2002/03 wymarzło od 0 do 9 % roślin, średnio z 3 punktów dośw. 3 %.

Odporność na choroby jest zróżnicowana: duża odporność na choroby podstawy źdźbła i fuzariozę kłosów, dość duża - na septoriozę plew, średnia odporność na rdzę brunatną i septoriozę liści, jest podatna na mączniaka.

Rośliny średniej wysokości wykazują bardzo dużą odporność na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość późny. MTZ duża, wyrównanie ziarna dobre. Odporność na porastanie ziarna przeciętna. Zawartość białka średnia, glutenu – duża, indeks glutenu – poniżej średniej, 4 w skali 9 stopniowej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia do dość dużej.

KOBRA PLUS (dawniej KOBRA) - odmiana wyhodowana przez SHR Kobierzyce, obecnie Hodowla Roślin Rolniczych „Nasiona Kobierzyc”, wpisana do Rejestru Odmian w 1992 r. Odmiana w ostatnich latach zakwalifikowana jako chlebowa (B), wcześniej zaliczana była do grupy B/C - pośredniej między chlebową a pastewną. W skali kraju oraz na Śląsku od wielu lat plonuje dobrze i stabilnie. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 99% wzorca na przeciętnym i 100% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim przez długie lata plonowała dość wysoko i stabilnie, jedynie w roku 2004 wystąpił u niej znaczny spadek plonu. Średni plon za lata 2002-04 wynosił 101% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 99% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

Mrozoodporność zbliżona do średniej - 4,5 w skali 9 stopniowej.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w czasie surowej zimy w roku 2002/03 wymarzło zaledwie od 0 do 5 % roślin, średnio z 3 punktów dośw. 1,7%.

Ogólny poziom zdrowotności jest niższy od przeciętnej. Odmiana jest podatna na porażenie przez mączniaka i septoriozę liści, dość podatna na septoriozę plew, średnio odporna na rdzę brunatną i fuzariozę kłosów. Jest dość odporna na choroby podstawy źdźbła. W doświadczeniach w woj. śląskim była silnie porażona przez mączniaka i septoriozę liści; rdza brunatna i septorioza plew wystąpiły w niewielkim nasileniu.

Rośliny średniej wysokości są dość podatne na wyleganie, jednak w doświadczeniach w woj. śląskim wyleganie wystąpiło w niewielkim stopniu. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. Jest dość odporna na porastanie ziarna w kłosach – 6 w skali 9 stopniowej.

MTZ średnia, wyrównanie ziarna słabsze. Zawartość białka średnia, glutenu – dość duża, indeks glutenu dobry – 7 w skali 9 stopniowej.

Wymagania glebowe przeciętne do większych, wymagania odnośnie kultury roli większe.

RAPSODIA – odmiana wyhodowana w Anglii przez Plant Breeding International Cambridge Ltd., wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest „Piast” HR Łagiewniki Sp. z o.o.

Jest to odmiana paszowa (C) o najwyższej obecnie plenności w kraju - średni plon za lata 2002, 2004 wynosił 112% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. Brak danych z roku 2003. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2004-05 uzyskała wyniki w wysokości 108 % wzorca obydwu poziomach agrotechniki.

Jej mankamentem jest bardzo mała mrozoodporność– 1,5 w skali 9 stopniowej. Odmiana nie brała udziału w doświadczeniach w 2003 roku, dlatego jej wytrzymałość na niskie temperatury przy braku okrywy śnieżnej w warunkach polowych nie została sprawdzona. W latach 2004, 2005 w doświadczeniach w woj. śląskim przezimowała bardzo dobrze i dobrze. Odmiana odznacza się dość dobrym poziomem zdrowotności: wykazuje bardzo dużą odporność na rdzę brunatną i żółtą, średnią do dość dużej odporność na mączniaka i septoriozę liści. Jest dość podatna na septoriozę plew i fuzariozę kłosów. W doświadczeniach w woj. śląskim była w stopniu średnim do mniejszego porażona przez mączniaka i septoriozę liści oraz w b. małym stopniu przez rdzę brunatną i septoriozę plew. Wyróżnia się bardzo niskim wzrostem roślin - obecnie jest jedną z najniższych odmian - i bardzo dużą odpornością na wyleganie. Termin kłoszenia średniowczesny, dojrzewania – dość wczesny. MTZ dość niska do średniej, również wyrównanie ziarna dość słabe. Odporność na porastanie w kłosach przeciętna. Zawartość białka dość niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

PSZENŻYTO OZIME

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Kazo
Pawo
Witon
Woltario - krótkosłome
Magnat - krótkosłome
Zorro - krótkosłome

KAZO – odm. wyhodowana w przez HR Szelejewo Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Odmiana wyróżnia się bardzo dobrą plennością w skali kraju, lepsze wyniki osiąga na zachodzie kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2002-04 w wysokości 103% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, w roku 2005 – 102% i 103% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność dość dobra – 5,5 w skali 9 stopniowej. Wyróżnia się dużą odpornością na pleśń śniegową. W doświadczeniach w woj. śląskim w latach 2003-05 przezimowała bardzo dobrze i dobrze, zdarzały się w niektórych doświadczeniach niewielkie ubytki roślin.

W sezonie wegetacyjnym doświadczeniach PDO w woj. śląskim jest dość silnie porażana przez septoriozę liści i – od 2 lat – przez mączniaka, oraz w średnim stopniu – przez rynchosporiozę. Jest dość odporna na rdzę brunatną i bardzo odporna na septoriozę plew.

Rośliny średniej wysokości o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni do późniejszego. Odmiana odznaczała się dużą MTZ i bardzo dobrym wyrównaniem ziarna, w 2005 roku MTZ była średnia do dość niskiej. Odporność na porastanie ziarna w kłosach dość duża. Zawartość białka dość mała. Wymagania glebowe przeciętne, tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

PAWO – odm. wyhodowana w przez HR Strzelce Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Odmiana wyróżnia się bardzo dobrą plennością w skali kraju, gorzej plonuje w

południowowschodniej części kraju. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 105% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2003-04 w wysokości 101% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 – 106% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

Mrozoodporność dość dobra – 6,0 w skali 9 stopniowej. W doświadczeniach w woj. śląskim w latach 2004,05 przetrzymowała bardzo dobrze. W roku 2005 – przy bardzo długo zalegającej okrywie śnieżnej - wystąpiło u odmiany dość znaczne porażenie przez pleśń śniegową, pomimo tego odmiana przetrzymowała dobrze i dobrze się zregenerowała po zimie.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odznacza się dobrą zdrowotnością: jest najbardziej odporna na septoriozę liści i rdzę brunatną, dość odporna na mączniaka, septoriozę plew i rynchosporiozę. Rośliny średniej wysokości są dość podatne na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. MTZ dość duża, wyrównanie ziarna przeciętne. Odporność na porastanie ziarna w kłosach przeciętna. Zawartość białka średnia do mniejszej. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

WITON – odm. wyhodowana w przez HR Strzelce Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Odmiana wyróżnia się bardzo dobrą plennością w całym kraju - średni plon za lata 2002-04 wynosił 104% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana wykazała się bardzo wysokim potencjałem plonotwórczym, jednak plonuje niezbyt stabilnie. Średni plon za lata 2003-04 wynosił 100% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, w roku 2005 plon był wyjątkowo wysoki: 119% wzorca na przeciętnym i 111% na intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność wg COBORU dość dobra – 5,5 w skali 9 stopniowej, odporność na pleśń śniegową przeciętna.

W doświadczeniach w woj. śląskim w latach 2003-05 przetrzymowała bardzo dobrze, zdarzały się w niektórych doświadczeniach niewielkie ubytki roślin.

Wyniki krajowe wskazują na podatność na porażenie przez rdzę brunatną, rynchosporiozę i fuzariozę kłosów, odporność na septoriozę plew – średnia, na septoriozę liści – dość dobra, na choroby podsuszkowe dobra. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana odznacza się dobrą zdrowotnością: jest najbardziej odporna na septoriozę liści i rdzę brunatną i dość odporna na mączniaka i septoriozę plew; jest w większym stopniu niż inne odmiany porażana przez rynchosporiozę. Rośliny o wysokości poniżej średniej mają dużą odporność na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. MTZ niska, wyrównanie ziarna przeciętne. Odporność na porastanie ziarna w kłosach poniżej średniej. Zawartość białka dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

WOLTARIO – odmiana wyhodowana przez HR „Danko” Sp. z o.o. ZHR Dębina, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Odmiana typu półkarłowego, o dużej odporności na wyleganie. Plenność w skali kraju dobra; bardzo dobrze plonuje na zachodzie kraju. Średni plon za lata 2002-04 wynosił 101% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim uzyskała średni plon za lata 2002-04 w wysokości 100% wzorca na niższym i 109 % na wyższym poziomie agrotechniki, jednak wysokość plonu była zmienna w latach. W roku 2005 plon wynosił 95% i 97% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność dość dobra – 5,5 w skali 9 stopniowej. Odporność na pleśń śniegową – nieco poniżej przeciętnej.

W doświadczeniach w woj. śląskim w latach 2004,05 przetrzymowała bardzo dobrze. W roku 2005 – przy bardzo długo zalegającej okrywie śnieżnej - wystąpiło u odmiany silne porażenie

przez pleśń śniegową, pomimo tego odmiana przezimowała dobrze i dobrze się zregenerowała po zimie.

Wyniki krajowe wskazują, że jest to odmiana o przeciętnej odporności na choroby, dość podatna na septoriozę plew. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odznacza się dobrą zdrowotnością, w niewielkim stopniu ustępuje pod tym względem odmianom Pawo i Witon. Jest odporna na rdzę brunatną i rynchosporiozę, dość odporna na septoriozę liści, mączniaka i septoriozę plew.

Termin kłoszenia i dojrzewania średni do średniopóźnego. MTZ średnia, wyrównanie ziarna słabsze. Zawartość białka przeciętna. Wymagania glebowe i tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętne.

MAGNAT – odmiana wyhodowana przez HR „Danko” Sp. z o.o. ZHR Dębina, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Odmiana półkarłowa o bardzo dużej odporności na wyleganie. Poziom plonowania w dużym stopniu zależy od przezimowania, w warunkach dobrego zimowania plenność dobra do bardzo dobrej. Średni plon w kraju za lata 2002-04 wynosił 99% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plonuje stabilnie, średni plon za lata 2002-04 wynosił 100% wzorca na niższym i 101 % wzorca na wyższym poziomie agrotechniki.

Jest to odmiana o najmniejszej u pszenżyta ozimego mrozoodporności (3 w skali 9 stopniowej) i bardzo dużej podatności na pleśń śniegową.

W doświadczeniach w woj. śląskim w roku 2004 przezimowała bardzo dobrze, w roku 2003 – dobrze, jednak nieco gorzej niż większość odmian. W roku 2005 brała udział tylko w jednym doświadczeniu – przezimowanie podobne jak u odmiany Woltario, plonowanie - bardzo wysokie.

Wyniki krajowe wskazują, że odmiana jest mało odporna na septoriozę liści, septoriozę plew, rdzę brunatną, rynchosporiozę, a wykazuje dużą odporność na mączniaka i fuzariozę kłosów oraz dość dużą – na rdzę żdźbłową i choroby podstawy żdźbła. . W doświadczeniach PDO w woj. śląskim jest silnie porażana przez septoriozę liści i rdzę brunatną, w stopniu średnim do mniejszego – przez mączniaka, w b.małym stopniu – przez septoriozę plew.

Termin kłoszenia późny, dojrzewania – dość późny. Wyróżnia się ziarnem o bardzo wysokiej MTZ i bardzo dobrym wyrównaniu. Ma dość dużą odporność na porastanie ziarna w kłosach. Zawartość białka przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

ZORRO – odmiana wyhodowana przez HR „Danko” Sp. z o.o. ZHR Dębina, wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Odmiana typu półkarłowego, o bardzo dużej odporności na wyleganie. Plenność w skali kraju przeciętna, zmienna w latach – średni plon za lata 2002-04 wynosił 100% na obydwu poziomach agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana osiągała bardzo wysokie plony, średni plon za lata 2003-04 wynosi 107% wzorca na niższym i 105 % wzorca na wyższym poziomie agrotechniki, w roku 2005 – 100% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

Mrozoodporność dość mała – 4 w skali 9 stopniowej, ponadto jest dość podatna na pleśń śniegową.

W doświadczeniach w woj. śląskim w latach 2004,05 przezimowała bardzo dobrze i dobrze.

W roku 2005 – przy bardzo długo zalegającej okrywie śnieżnej - wystąpiło u odmiany dość silne porażenie przez pleśń śniegową (w mniejszym stopniu niż u odmian Woltario i Pawo), pomimo tego odmiana przezimowała dobrze i dobrze się zregenerowała po zimie.

Wyniki krajowe, jak również w woj. śląskim wskazują, że jest to odmiana o przeciętnej odporności na choroby. W kraju odporność na rdzę żdźbłową dość duża, na septoriozę plew i rynchosporiozę – dość mała. W woj. śląskim była w nieco większym stopniu niż przeciętnie porażona przez septoriozę liści i mączniaka i najsilniej porażona przez rynchosporiozę.

Termin kłoszenia i dojrzewania średni do średniopóźnego. MTZ dość duża do dużej, wyrównanie ziarna – dobre. Wyróżnia się najwyższym u pszenżyta stopniem odporności na porastanie. Zawartość białka przeciętna. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Ż Y T O O Z I M E

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Fernando F1

Ursus F1

Motto

Bosmo

Rostockie

F1 – odmiana mieszańcowa

FERNANDO F1 – odmiana mieszańcowa niemiecka, wyhodowana przez Lochow Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Jest to jedna z najplenniejszych odmian żyta ozimego w kraju – średni plon za lata 2002-04 wynosił 112% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana wykazała niezwykle duży potencjał plonotwórczy, jednak bardzo dobre wyniki dała na glebach przynajmniej średniej jakości i lepszych (w PD Kochcice poziom plonowania wynosił w poszczególnych latach od 111% do 124% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki, przy intensywnej uprawie - od 111% do 117% wzorca), natomiast na glebach słabszych wymaga zwiększonego nawożenia; przy niższym nawożeniu plonowała bardzo niestabilnie i nie zawsze zadowalająco (w Mikołowie poziom plonowania wynosił w poszczególnych latach od 91% do 118% wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki, przy intensywnej uprawie - od 98% do 114% wzorca). Średni plon w doświadczeniach PDO w woj. śląskim za lata 2002-04 wynosił 109% wzorca, w 2005 roku – 110 % wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. Zimotrwałość dobra. W woj. śląskim odmiana przetrzymała w latach 2003-05 bardzo dobrze, była także bardzo odporna na pleśń śniegową.

W doświadczeniach w woj. śląskim odznaczała się dużą odpornością na mączniaka i rynchosporiozę i dość dobrą odpornością na septoriozę liści. Była jednak bardzo silnie, najsilniej z badanych odmian, porażona w latach 2003, 2005 przez rdzę brunatną. Wyniki krajowe przedstawiają się dość podobnie, ponadto wskazują także na dużą podatność odmiany na rdzę żdźbłową oraz na dość dobrą odporność na choroby podstawy żdźbła. Rośliny dość niskie są podatne na wyleganie – odmiana w doświadczeniach w woj. śląskim bardzo silnie wylegała. Termin kłoszenia i dojrzewania średni.

MTZ średnia do niższej, wyrównanie ziarna – bardzo dobre do dobrego. Odmiana odznacza się dużą – najwyższą u żyta - odpornością na porastanie ziarna w kłosach – 7 w skali 9 stopniowej. Zawartość białka w ziarnie – niska. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia do dość dużej.

URSUS F1 – odmiana mieszańcowa niemiecka, wyhodowana przez Lochow Petkus, przedstawiciel hodowcy: Lochow Petkus Polska Sp. z o.o. Kondratowice, wpisana do Rejestru Odmian w 2000 r. Jest to jedna z najplenniejszych odmian żyta ozimego w kraju – średni plon za lata 2002-04 wynosił 108% wzorca na przeciętnym i 107% wzorca na

intensywnym poziomie agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim, jak również w kraju, plonowała niezbyt stabilnie, niższe plony wystąpiły w 2003 roku, prawdopodobnie z powodu gorszych wschodów roślin. Średni plon za lata 2002-04 wynosił 108% wzorca na przeciętnym i 103% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. W latach 2002, 2004 na przeciętnym poziomie agrotechniki plonowała wyżej niż odm. Fernando F1, na poziomie intensywnym o 2-4% niżej. Zimotrwałość dobra. W woj. śląskim odmiana przezimowała w latach 2003-05 bardzo dobrze, była także bardzo odporna na pleśń śniegową. Odporność na większość chorób średnia, zarówno w kraju jak i w doświadczeniach w woj. śląskim. Jest w nieco większym stopniu niż inne odmiany porażana przez mączniaka prawdziwego oraz jest podatna na porażenie przez rdzę brunatną i żółtą, jednak wykazuje nieco wyższą odporność na rdze niż odmiana Fernando. Rośliny niskie są podatne na wyleganie – odmiana w doświadczeniach w woj. śląskim bardzo silnie wylegała. Termin kłoszenia średniopóźny, dojrzewania - średni. MTZ średnia do niższej, wyrównanie ziarna – dość dobre. Odznacza się dość dużą odpornością na porastanie ziarna w kłosach – 6 w skali 9 stopniowej. Zawartość białka w ziarnie – bardzo niska. Wymagania glebowe oraz tolerancja na zakwaszenie gleby średnie.

MOTTO – odmiana wyhodowana przez SHR Choryń, obecnie „Danko” HR Choryń Sp. z o.o., wpisana do Rejestru Odmian w 1985 r. Plenność w skali kraju dość dobra i bardzo stabilna – średni plon za lata 2002-04 wynosił 98% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2002-04 wynosił 95% wzorca na przeciętnym i 99% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Plonowała niezbyt stabilnie, w roku 2003 wystąpiło znaczne obniżenie plonu na poziomie o przeciętnej agrotechnice. W roku 2005 plon wynosił 99% i 104% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana dała większe niż inne odmiany przyrosty plonu przy intensywnej uprawie. Zimotrwałość dobra. W woj. śląskim w latach 2003-05 odmiana przezimowała bardzo dobrze. Poziom zdrowotności w doświadczeniach w woj. śląskim utrzymuje się na średnim poziomie: odmiana wykazuje b. dużą odporność na mączniaka oraz średnią do dość dobrej odporność na septoriozę liści, rdzę brunatną i rynchosporiozę. Wyniki krajowe wskazują ponadto na dość dużą odporność na choroby podstawy żdźbła i rdzę żdźbłową.

Rośliny średniej wysokości, odporność na wyleganie dość duża do średniej, jest jedną z najbardziej odpornych na wyleganie odmian. Termin kłoszenia i dojrzewania - średni.

MTZ średnia do dość dużej, wyrównanie ziarna – dość dobre. Odporność na porastanie ziarna w kłosach poniżej przeciętnej - 4 w skali 9 stopniowej. Zawartość białka w ziarnie średnia. Wymagania glebowe przeciętne.

BOSMO – odmiana wyhodowana przez HR Smolice, wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Plenność w skali kraju dość dobra – średni plon za lata 2002-04 wynosił 98% wzorca na przeciętnym i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, nieco lepsze wyniki osiągnęła w roku 2003.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana plonowała niezbyt stabilnie, średni plon za lata 2002-04 wynosił 98% wzorca na przeciętnym i 96% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 102% i 103% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Zimotrwałość dobra. W woj. śląskim w latach 2003-05 odmiana przezimowała bardzo dobrze. Odznacza się dość dobrą zdrowotnością, zarówno w kraju jak i w woj. śląskim. W doświadczeniach w woj. śląskim była w niewielkim stopniu porażona przez mączniaka, wykazała dość dużą odporność na septoriozę liści i na rdzę brunatną. Odporność na

rynychosporiozę dość dobra do średniej . Wyniki krajowe wskazują ponadto na b. dobrą odporność na rdzę żdźbłą oraz na większą niż u innych odmian podatność na choroby podstawy żdźbła. Rośliny dość wysokie, odporność na wyleganie średnia do dość dobrej, w doświadczeniach w woj. śląskim stopień wylegania zbliżony do odmiany Motto. Termin kłoszenia i dojrzewania – nieco późniejszy.

MTZ średnia, wyrównanie ziarna – słabsze. Odporność na porastanie ziarna w kłosach przeciętna - 5 w skali 9 stopniowej. Zawartość białka w ziarnie dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

ROSTOCKIE – odmiana wyhodowana przez HR Smolice, wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Plenność skali kraju dość dobra, lecz zmienna w latach – średni plon za lata 2003-04 wynosił 99% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki, lepsze wyniki osiągnęła w roku 2003. Odmiana wyżej plonuje w południowo-wschodnim rejonie Polski.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odmiana plonowała niestabilnie, średni plon za lata 2003-04 wynosił 94% wzorca na przeciętnym i 97% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 100% i 94% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Zimotrwałość dobra. W woj. śląskim w latach 2003-05 odmiana przezimowała bardzo dobrze. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim wyróżniła się wysokim poziomem zdrowotności: wykazała dużą odporność na mączniaka, rynychosporiozę i rdzę brunatną – jest to jedna z odmian o najwyższej w kraju odporności na tę chorobę, jak również na rdzę żdźbłą. Odporność na septoriozę liści dość dobra do średniej. Odporność na choroby podstawy żdźbła wg wyników krajowych raczej mała.

Rośliny dość wysokie, odporność na wyleganie średnia do dość dobrej, w doświadczeniach w woj. śląskim stopień wylegania zbliżony do odmian Motto i Bosmo. Termin kłoszenia nieco późniejszy, dojrzewania – średni.

MTZ średnia, wyrównanie ziarna – słabsze. Odporność na porastanie ziarna w kłosach przeciętna - 5 w skali 9 stopniowej. Zawartość białka w ziarnie dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

JĘCZMIENŃ OZIMY

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

Lp.	Odmiana	Typ kłosa
1.	Carola	wielorzędowy
2.	Bażant	wielorzędowy
3.	Lomerit	wielorzędowy
4.	Bombay	dwurzędowy

CAROLA - odmiana wielorzędowa, oścista wyhodowana przez Nordsaat Saatuchtgesellschaft (Niemcy), wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Hodowcę w Polsce reprezentuje Saaten Union w Wągrowcu.

Odmiana wyróżnia się bardzo wysokim i stabilnym plonowaniem: w kraju średni plon za lata 2002-04 wynosił 110% wzorca na przeciętnym i 107% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2004-05 osiągnęła plony: 108% wzorca na przeciętnym oraz 106% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność wg COBORU przeciętna – 5 w skali 9 stopniowej. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim wyróżniła się wysoką odpornością na pleśń śniegową, w latach 2004-05 przetrzymowała bardzo dobrze. Odznacza się wysokim stopniem odporności na większość chorób, zwłaszcza na rdzę jęczmienia i mączniaka.

Rośliny wysokie o dość dużej odporności na wyleganie. MTZ średnia lub poniżej średniej, wyrównanie ziarna dobre. Zawartość białka dość niska.

BAŻANT - odmiana wielorzędowa, oścista wyhodowana przez Hodowlę Roślin Smolice, wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Jej walorem jest najwyższa spośród wszystkich odmian jęczmienia ozimego mrozoodporność – wg COBORU 6,5 w skali 9 stopniowej. Plenność w skali kraju w latach o łagodnej zimie utrzymuje się na poziomie dość dobrym do dobrego – średni plon w kraju w roku 2004 wynosił 104% wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. W roku 2003 po surowej zimie, przy silnych mrozach przy braku okrywy śnieżnej, gdy wiele odmian zostało silnie uszkodzonych, średni plon w kraju wynosił 113 % wzorca na przeciętnym i 114 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Lepsze wyniki osiąga w południowo-zachodniej części kraju.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2004-05 wynosił 100% wzorca na przeciętnym i 96% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Odporność na choroby wg COBORU zróżnicowana: wykazuje dużą odporność na mączniaka, średnią - na rynchosporiozę, jest dość podatna na plamistość siatkową i rdzę żdźbłową oraz bardzo podatna na rdzę jęczmienia i czarną plamistość.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim poziom zdrowotności był dobry, jednak ulegał stopniowemu pogorszeniu; w 2005 roku był nieco niższy niż u większości odmian. Odmiana była w nieco większym stopniu porażona przez pleśń śniegową, rynchosporiozę i plamistość siatkową oraz przez mączniaka, chociaż w roku 2004 była bardzo odporna na tę chorobę. Porażenie przez rdzę karłową było znikome, podobnie jak u większości odmian.

Rośliny średniej wysokości odznaczają się dość dużą odpornością na wyleganie. MTZ dość niska, wyrównanie ziarna słabsze. Zawartość białka wyższa od przeciętnej.

Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

LOMERIT – odmiana wielorzędowa, oścista wyhodowana przez Lochow Petkus (Niemcy), (przedstawicielstwo w Polsce w Kondratowicach, woj. dolnośląskie) wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Wyróżnia się bardzo wysokim poziomem plonowania w skali kraju - średni plon za lata 2002-04 wynosił 109% wzorca na przeciętnym i 110% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki. Odmiana zajmuje obecnie jedno z czołowych miejsc w uprawach nasiennych. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2004-05 średni plon był niższy niż w kraju i wynosił 100% wzorca na przeciętnym oraz 102 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność wg COBORU powyżej przeciętnej – 5,5 w skali 9 stopniowej. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2004-05 przetrzymowała dobrze, w roku 2005 wykazała większą podatność na pleśń śniegową.

Odmiana cechuje się ogólnie dobrym poziomem odporności na większość chorób. Jest bardziej podatna jedynie na rdzę jęczmienia oraz w średnim stopniu na mączniaka i rdzę żdźbłową.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odznaczała się dobrą zdrowotnością. Była porażona w niewielkim stopniu przez mączniaka na poziomie średniej ogólnej oraz w znikomym stopniu przez rdzę karłową, podobnie jak większość odmian. Porażenie przez plamistość siatkową i rynchosporiozę było zmienne w latach – w roku 2004 większe niż u większości

odmian, w 2005 roku – porażenie przez plamistość siatkową było słabe, na poziomie średniej ogólnej, a rynchosporioza nie wystąpiła na odmianie.

Rośliny o średniej do dość dużej wysokości są dość podatne na wyleganie.

Odnacza się bardzo wysoką masą tysiąca ziaren oraz bardzo dobrym wyrównaniem ziarna – pod tym względem dorównuje odmianom dwurzędowym, jednak jej mankamentem jest bardzo niska zawartość białka.

BOMBAY - odmiana dwurzędowa, oścista wyhodowana przez Saatzucht Josef Breun GdbR (Niemcy), wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Hodowcę w Polsce reprezentuje Hodowla Roślin w Smolicach. Plenność w skali kraju dobra – średni plon za lata 2002-04 wynosił 99% wzorca na przeciętnym i 98% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, jednak w grupie odmian dwurzędowych osiąga najwyższe plony, przewyższając inne odmiany dwurzędowe o 4-7%. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim plon za lata 2004-05 wynosił 96% wzorca na przeciętnym oraz 98% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Mrozoodporność wg COBORU poniżej przeciętnej – 4,5 w skali 9 stopniowej, odmiana jest ponadto podatna na pleśń śniegową. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2004-05 przetrzymała dobrze, jednak nieco gorzej niż pozostałe odmiany z powodu większej wrażliwości na pleśń śniegową.

Odporność na większość chorób wg COBORU przeciętna, na plamistość siatkową – dobra, jest skłonna do porażenia przez rdzę żdźbłową i czarną plamistość.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim odznaczała się dobrym poziomem zdrowotności, w niewielkim stopniu porażona była przez rynchosporiozę i mączniaka na poziomie średniej ogólnej, oraz w znikomym stopniu przez rdzę karłową i plamistość siatkową.

Rośliny niskie o dużej odporności na wyleganie.

Wyróżnia się bardzo wysoką MTZ, najwyższą ze wszystkich odmian jęczmienia oraz bardzo dobrym wyrównaniem ziarna. Zawartość białka powyżej średniej.

R Z E P A K O Z I M Y

LISTA ZALECANYCH ODMIAN DO UPRAWY W WOJ. ŚLĄSKIM NA ROK 2006

1	KRONOS	F1
2	POMORZANIN	F1z
3	EXTREM	F1
4	TITAN	F1
5	CALIFORNIUM	
6	CAZEK	
7	LIRAJET	

F1 – odmiana mieszańcowa, F1z – mieszańiec złożony

KRONOS F1 – odmiana mieszańcowa (mieszańiec zrestorowany) wyhodowana przez firmę NPZ (Niemcy), wpisana do Rejestru Odmian w 2001 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest Saaten Union Polska Sp. z o.o. Wągrowiec. Odmiana wyróżnia się bardzo wysokim i stabilnym poziomem plonowania oraz wysokim u rzepaku ozimego poziomem zimotrwałości – 7 w skali 9 stopniowej. W kraju średni plon za lata 2002-04 wynosił 113 % wzorca na obydwu poziomach agrotechniki. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2002-04

odmiana plonowała na poziomie 113 % wzorca na przeciętnym i 108 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 106% i 107% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Rośliny wysokie o średniej do dość dużej podatności na wyleganie. Termin dojrzewania dość wczesny do średniego. Jest dość podatna na suchą zgniliznę i zgniliznę twardzikową, odporność na czerń krzyżowych – średnia.

Odnacza się niską zawartością glukozyzolanów. Zawartość tłuszczu oraz białka w masie beztłuszczowej poniżej średniej.

POMORZANIN F1z - odmiana mieszańcowa (mieszaniec złożony), wyhodowana przez Hodowlę Roślin Strzelce, Oddział Małyszyn, wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Odnacza się bardzo wysokim potencjałem plonotwórczym, jednak o wykazuje dużą zmienność plonowania w latach. Zalecana do intensywnej uprawy. Zimotrwałość dość dobra – 6,5 w skali 9 stopniowej.

Średnia krajowa za lata 2002-04 wynosiła 105% wzorca na przeciętnym i 107 % wzorca intensywnym poziomie agrotechniki. Średni plon w doświadczeniach PDO w woj. śląskim za lata 2002-2004 wynosił 98 % wzorca na przeciętnym i 109 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 102% i 99% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Zimotrwałość dobra. Rośliny średniowysokie o dużej odporności na wyleganie. Termin dojrzewania średni. Odmiana jest dość podatna na porażenie przez zgniliznę twardzikową, odporność na suchą zgniliznę i czerń krzyżową – średnia do dość dobrej. Znaczne porażenie przez suchą zgniliznę w doświadczeniach w woj. śląskim wystąpiło tylko w roku 2003, w roku 2005 odmiana wykazała dużą odporność na tę chorobę.

Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozyzolanów – niska. Zawartość białka w masie beztłuszczowej duża.

EXTREM F1 – odmiana mieszańcowa wyhodowana przez firmę Monsanto (Francja), wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest Monsanto Polska Sp. z o.o. Warszawa. Odmiana wyróżnia się bardzo wysokim poziomem plonowania. Zimotrwałość dobra – 7 w skali 9 stopniowej.

W kraju średni plon za lata 2002-04 wynosił 114 % wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki, brak danych za 3 lata odnośnie poziomu intensywnego. W doświadczeniach PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2004-05 wynosił 103 % wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

Rośliny o dość dużej wysokości są średnio odporne na wyleganie.

Termin dojrzewania średni. Jest podatna na czerń krzyżowych. Odporność na zgniliznę twardzikową wg wyników krajowych dość dobra, w doświadczeniach w woj. śląskim w roku 2005 wykazała odporność średnią do mniejszej. Odnośnie suchej zgnilizny brak danych krajowych; w woj. śląskim choroba ta na odmianie w 2005 roku nie wystąpiła.

Zawartość tłuszczu w nasionach nieco poniżej przeciętnej, zawartość glukozyzolanów – dość wysoka. Zawartość białka w masie beztłuszczowej wysoka.

TITAN F1 – odmiana mieszańcowa (mieszaniec zrestorowany) wyhodowana przez firmę NPZ (Niemcy), wpisana do Rejestru Odmian w 2003 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest Saaten Union Polska Sp. z o.o. Wągrowiec. Odmiana wyróżnia się bardzo wysokim poziomem plonowania. Zimotrwałość dobra – 7 w skali 9 stopniowej.

W kraju średni plon za lata 2002-04 wynosił 111 % wzorca na przeciętnym poziomie agrotechniki, brak danych za 3 lata odnośnie poziomu intensywnego. W doświadczeniach

PDO w woj. śląskim średni plon za lata 2004-05 wynosił 108 % wzorca obydwu poziomach agrotechniki.

Rośliny średniej wysokości o średniej do dość dużej podatności na wyleganie.

Termin dojrzewania średni do dość wczesnego. Odporność na zgniliznę twardzikową średnia, jest dość podatna na czern krzyżowych. Odnosnie suchej zgnilizny brak danych krajowych; w woj. śląskim choroba ta wystąpiła na odmianie w 2005 roku w małym nasileniu.

Odnacza się dużą zawartością tłuszczu w nasionach oraz niską zawartością glukozyolanów. Zawartość białka w masie beztłuszczowej powyżej średniej.

CALIFORNIUM – odmiana populacyjna wyhodowana przez firmę Monsanto (Francja), wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest Monsanto Polska Sp. z o.o. Warszawa.

Odmiana odznacza się bardzo wysokim poziomem plonowania – pod tym względem dorównywała w niektórych latach odmianom mieszańcowym. Zimotrwałość dobra (7 w skali 9 stopniowej), ponadto zachowuje po zimie większą część liści niż inne odmiany.

W kraju w latach 2002-04 średni plon wynosił 107 % wzorca na przeciętnym i 104% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2003-04 plonowała na poziomie 106% i - 107 % wzorca, w roku 2005 – plon wynosił 104% i 106% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Wysokość roślin poniżej średniej, skłonność do wylegania – średnia. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny do średniego.

Odporność na choroby średnia wg wyników krajowych. W doświadczeniach w woj. śląskim (odmiana brała udział w kilku doświadczeniach poza systemem PDO) odznaczała się w ubiegłych latach bardzo dobrym poziomem zdrowotności, w roku 2005 wystąpiło u niej niewielkie porażenie przez suchą zgniliznę oraz dość duże porażenie przez zgniliznę twardzikową - na poziomie średniej ogólnej.

Zawartość tłuszczu w nasionach nieco poniżej średniej, zawartość glukozyolanów powyżej średniej, zawartość białka w masie beztłuszczowej - średnia.

CAZEK – odmiana populacyjna wyhodowana przez firmę Monsanto (Francja), wpisana do Rejestru Odmian w 2002 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest Monsanto Polska Sp. z o.o. Warszawa. Odmiana odznacza się wysokim plonowaniem oraz dobrą zimotrwałością (7 w skali 9 stopniowej). W kraju w latach 2002-04 średni plon wynosił 102 % wzorca na przeciętnym i 101% wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki.

W doświadczeniach PDO w woj. śląskim w latach 2003-04 wysokość plonu ulegała b. dużym wahaniom, średni plon wynosił 107% wzorca na przeciętnym i 101 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 – plon wynosił 100% i 98% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki.

Rośliny dość niskie, odporność na wyleganie dość dobra. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania – średni do dość wczesnego. Jest dość podatna na czern krzyżowych. Odporność na zgniliznę twardzikową dość dobra, na suchą zgniliznę wg wyników krajowych średnia, w doświadczeniach w woj. śląskim wykazała dość dobrą odporność na tę chorobę.

Zawartość tłuszczu w nasionach dość niska, zawartość glukozyolanów – powyżej średniej, zawartość białka w masie beztłuszczowej – wysoka.

LIRAJET – odmiana populacyjna, wyhodowana przez firmę DSV (Niemcy), wpisana do Rejestru Odmian w 1994 r. Przedstawicielem hodowcy w Polsce jest DSV Polska Sp. z o.o. Wągrowiec. Odmiana cechuje się dobrym plonowaniem oraz dobrą zimotrwałością. Poziom plonowania w kraju w latach 2002-04 wynosił 100% wzorca na przeciętnym i 101 % wzorca

na intensywnym poziomie agrotechniki. Średni plon w doświadczeniach PDO w woj. śląskim za lata 2002-2004 wynosił 98 % wzorca na przeciętnym i 102 % wzorca na intensywnym poziomie agrotechniki, w roku 2005 plon wynosił 92% i 91% wzorca odpowiednio na przeciętnym i intensywnym poziomie agrotechniki. Rzeczywista wysokość plonowania na przeciętnym poziomie agrotechniki od 3 lat utrzymuje się w granicach 50 dt/ha, przy intensywnej uprawie wysokość plonu jest w większym lub mniejszym stopniu wyższa niż na poziomie przeciętnym, w zależności od przebiegu pogody. Obserwowany relatywny spadek plonowania związany jest ze zwiększonym udziałem w doświadczeniach nowych odmian mieszańcowych o bardzo wysokiej plenności, co znacznie podnosi wartość wzorca. Rośliny dość wysokie o średniej do mniejszej odporności na wyleganie. Termin kwitnienia średniopóźny, dojrzewania – późny. Odporność na choroby średnia. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża do średniej, glukozyolanów – wysoka. Zawartość białka w masie beztłuszczowej średnia.